

Η Ναυμαχία των Πατρών [20 Φεβρουαρίου 1822]

Από σχετικό άρθρο του "Σαν Σήμερα" στο Internet,
με πρόσθετο σχόλιο του Αντιναυάρχου (ε.α.) Δημ. Λισμάνη Π.Ν.

Από τη ναυτική ιστορία μας: **Η ναυμαχία των Πατρών**

Στις αρχές του 1822 ο τουρκοαιγυπτιακός στόλος με αρχηγούς τον αντιναύαρχο Καρά Πεπέ Αλή και τον Αιγύπτιο υπوناύαρχο Ισμαήλ Γιβραλτάρ βγήκε από τον Ελλήσποντο με διαταγή να πλεύσει προς την Πάτρα, προκειμένου να ανεφοδιάσει τους πολιορκουμένους από τους Έλληνες επαναστάτες, Τούρκους. Στο κατόπι του βρέθηκε στόλος 63 ελληνικών πλοίων από τα Ψαρά, την Ύδρα και τις Σπέτσες με αρχηγούς τον Νικολή Αποστόλη, τον Ανδρέα Μιαούλη και τον Γκίκα Τσούπα.

Στις 15 Φεβρουαρίου ο τουρκικός στόλος ναυλόγησε στο λιμάνι της Πάτρας, λόγω κακοκαιρίας. Ο Ανδρέας Μιαούλης, που είχε αναλάβει τη διοίκηση της ελληνικής αρμάδας, θεώρησε ότι ήταν η κατάλληλη ευκαιρία για επίθεση.

Το πρωί της 20ης Φεβρουαρίου οι τουρκοαιγύπτιοι είδαν έκπληκτοι να κανονιοβολούνται από τα μικρά ελληνικά πλοία και μάλιστα υπό φοβερή τρικυμία. Έπειτα από ναυμαχία πέντε ωρών, μία τουρκική φρεγάτα καταστράφηκε ολοκληρωτικά και πολλά άλλα πλοία υπέστησαν σημαντικές ζημιές. Πολλοί Τούρκοι βρήκαν το θάνατο ή τραυματίστηκαν σοβαρά.

Ο τουρκικός στόλος, μετά την αποχώρησή του από την Πάτρα, κατέφυγε στη Ζάκυνθο, η οποία ευρίσκετο υπό αγγλική διοίκηση. Όταν οι Έλληνες έπλευσαν εκεί για να επαναλάβουν την επίθεσή τους, εμποδίστηκαν από τους Άγγλους, που προφασίστηκαν την ουδετερότητα του νησιού. Ο ελληνικός στόλος επέστρεψε στις 24 Φεβρουαρίου και αγκυροβόλησε στο Μεσολόγγι, έτοιμος για να νέα αναμέτρηση.

Η Ναυμαχία της Πάτρας, στην οποία έλαμψε το άστρο του Ανδρέα Μιαούλη, υπήρξε γεγονός μεγάλης σημασίας για τον κατά θάλασσα αγώνα των Ελλήνων, παρά τις μικρές τουρκικές απώλειες. Ήταν η πρώτη φορά που ελληνικά πλοία αντιμετώπισαν κατά παράταξη τον στόλο του Σουλτάνου, χωρίς να χρησιμοποιήσουν πυρπολικά.

Σχόλιο Δημ. Λισμάνη.:

Η ναυμαχία των Πατρών, πρώτη φορά εκ παρατάξεως σύγκρουση των δύο αντιπάλων στόλων, ελληνικού και τουρκικού, ήταν πράγματι μεγάλης σημασίας γεγονός, ορόσημο στον ναυτικό Αγώνα, για τους εξής λόγους:

- Μέχρι τότε το "τρινήσιο" ελληνικό ναυτικό ακολουθούσε τακτική ευκαιριακή (κλεφτοπολέμου), χωρίς οργανωμένο σχέδιο. Παρακολουθούσε τότε θα εντοπίσει μεμονωμένο εχθρικό πλοίο ή αποκομμένο από τον σχηματισμό του, και τότε πήγαιναν 6-8 ελληνικά να το καταστρέψουν ή αιχμαλωτίσουν.
- Εκεί ξεχώρισε και εδραιώθηκε η ηγετική φυσιογνωμία του Μιαούλη (μοίραρχος ακόμη), και η επιρροή του στους επικεφαλής των άλλων νησιών. Μετά απ' αυτό ανέλαβε την ηγεσία του υδραϊκού ναυτικού (στη θέση του Γιακουμάκη Τομπάζη) και απέσπασε τα άτυπα πρωτεία των αρχηγών των άλλων νήσων.
- Εκεί ο Μιαούλης διέκρινε έναν ναύτη με ιδιαίτερη τόλμη και σύνεση που του ενέπνευσε εμπιστοσύνη και του ανέθετε πλέον τις σοβαρότερες αποστολές. Ήταν ο μεγάλος Κανάρης.
- Εκεί κατάλαβαν οι Έλληνες πως με τα μικροτέρου βεληνεκούς πυροβόλα τους έναντι των οθωμανικών, δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν τον αντίπαλο στόλο. Από τότε καθιερώθηκε το πυρπολικό ως κύριο όπλο του Αγώνα, ενώ τα ιστιοφόρα πλοία πέρασαν στον δευτερεύοντα ρόλο της συνοδείας, προστασίας και απαγκίστρωσης των πυρπολικών.

